

Právní úkony a obec

Skutečnost, že obecní zastupitelstvo vzalo na vědomí konání výběrového řízení, je bez významu při posouzení, zda zastupitelstvo také rozhodlo o skutečnostech podstatných pro jeho vyhlášení. Obsah zápisu o zasedání obecního zastupitelstva, podle něhož zastupitelstvo „vzalo na vědomí“ uzavření smlouvy, k níž následně došlo, nesvědčí sám o sobě, bez dalšího, o tom, že obecní zastupitelstvo přijalo rozhodnutí ve smyslu ustanovení § 38 odst. 5 věty druhé a § 36a odst. 1 zákona o obcích. Zákon o obcích požadavek písemné formy rozhodnutí obecní rady výslovně nestanoví (pořídít zápis ukládá v § 42 pouze o průběhu zasedání obecního zastupitelstva), byť z ustanovení § 53 odst. 1 a odst. 3 je zřejmé, že písemnou formu předpokládá jako samozřejmou. Vzhledem k pravidlům, podle nichž kolektivní orgány obce rozhodují, je vyloučeno přijetí rozhodnutí jiným než výslovným způsobem (konkludentním jednáním), tak jak to u právních úkonů v ustanovení § 35 odst. 1 připouští občanský zákoník.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 32 Cdo 923/2011, ze dne 12.3.2013)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl ve věci žalobce Statutárního města Karlovy Vary, se sídlem v K.V., zastoupeného JUDr. T.F., advokátem, se sídlem v K.V., proti žalovanému JUDr. J.P., zastoupenému Mgr. Ing. J.K., advokátkou, se sídlem v P., o zaplacení částky 752.000,- Kč s příslušenstvím, vedené u Okresního soudu v Karlových Varech pod sp. zn. 18 C 217/2002, o dovolání žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 27. října 2010, č. j. 25 Co 133/2010-783, tak, že rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 27. října 2010, č. j. 25 Co 133/2010-783, se zrušuje a věc se vrací tomuto soudu k dalšímu řízení.

Z odůvodnění:

Okresní soud v Karlových Varech rozsudkem ze dne 11. ledna 2010, č. j. 18 C 217/2002-755, v pořadí sedmým v této věci, uložil žalovanému zaplatit žalobci částku 752.000,- Kč se 17 % úrokem z prodlení od 13. února 1995 do zaplacení (výrok pod bodem I), ohledně dalšího tam specifikovaného úroku z prodlení žalobu zamítl (výrok pod bodem II) a rozhodl o nákladech řízení (výrok pod bodem III).

Soud prvního stupně zjistil, že žalobce a původní žalovaný (právní předchůdce žalovaného označeného v záhlaví) uzavřeli 12. prosince 1994 smlouvu o dílo č. 18/94120075, jejímž předmětem byla oprava původní dokumentace, technický dozor investora, demontáž stávajícího zařízení a montáž plynové kotelny, vše v areálu SBF – plynová kotelna. Při podpisu smlouvy o dílo (resp. dne 8. února 1995) byla původnímu žalovanému vyplacena záloha na cenu díla ve výši 752.000,- Kč. Soud prvního stupně shledal nesporným mezi účastníky, že smlouva nebyla projednána zastupitelstvem ani radou města, resp. nebylo dohledáno usnesení, které by projednání smlouvy dokládalo.

Soud prvního stupně posoudil smlouvu jako absolutně neplatnou pro rozpor se zákonem z důvodu absence předchozího souhlasu příslušného orgánu obce, vyžadovaného zákonem o obcích č. [367/1990](#) Sb., ve znění účinném v době uzavření smlouvy. Dovodil, že uzavření smlouvy o dílo není právním úkonem, jenž je ve smyslu ustanovení § 36a zákona o obcích vyhrazen obecnímu zastupitelstvu, měla o něm tedy rozhodnout obecní rada. Usoudil, že je-li smlouva o dílo neplatná, nebylo možno od ní platně odstoupit a žalovaný je vzhledem k ustanovení § 457 občanského zákoníku (dále též jen „obč. zák.“) povinen vrátit žalobci zálohu vyplacenou jeho právnímu předchůdci.

Námitku započtení vzájemných pohledávek v celkové výši 747.114,- Kč (10.560,- Kč za práce provedené na opravě projektové dokumentace, 139.554,- Kč jako odměna za činnost inženýrskou, technickou a generálního dodavatele a DPH a 597.000,- Kč jako částky vyplacené subdodavatelům na zakoupený materiál a přípravné práce) soud prvního stupně shledal nedůvodnou, neboť žalovaný skutečnosti zakládající vzájemné pohledávky vůči žalobci neprokázal a žalobce se na úkor žalovaného neobohatil.

K odvolání žalovaného Krajský soud v Plzni rozsudkem ze dne 27. října 2010, č. j. 25 Co 133/2010-783, rozhodl tak, že rozsudek soudu prvního stupně se v napadené části, to je s výjimkou výroku pod bodem II, mění tak, že právní základ nároku uplatněný v žalobě, to je nárok z platné smlouvy o dílo uzavřené mezi účastníky 12. prosince 1994 pod číslem 18/94120075, je dán (výrok pod bodem I), a výrok rozsudku soudu prvního stupně o výši plnění a výrok o náhradě nákladů řízení se zrušují a v této části se věc vrací soudu prvního stupně k dalšímu řízení (výrok pod bodem II).

Odvolací soud dospěl k závěru, že zatím nejsou dány podmínky pro změnu ani pro potvrzení napadeného rozhodnutí soudu prvního stupně. Vytkl soudu prvního stupně, že nerespektoval jeho právní názor ohledně platnosti smlouvy o dílo, vyslovený v předchozím kasačním rozhodnutí, a konstatoval, že nemá důvod odchýlit se od svých předchozích právních závěrů. Podle jeho názoru nelze formalisticky trvat na tom, že „projev vůle města s uzavřením smlouvy o dílo“ musí být vyjádřen v zápisu z jednání rady města. Zdůraznil, že písemnou formu souhlasu tohoto orgánu zákon o obcích nevyžaduje. To, že rada věděla, že má být provedena výměna kotelny v příslušném objektu, lze podle jeho názoru dovodit z toho, že schválila rozpočet města a peněžní prostředky na tuto akci v části výdaje shromáždila v kapitole 739 rozpočtu, kterou spravoval odbor bytového hospodářství a odkud byla záloha právnímu předchůdci žalovaného vyplacena. Odvolací soud argumentoval, že nedostatek vůle města by bylo možno dovodit za předpokladu, že by rada vůbec nevěděla o připravované akci, případně s ní zjevně nesouhlasila, neuvolnila by na takovou akci peněžní prostředky a vedoucí odboru by sám o své vůli smlouvu podepsal. Z výpovědi svědka A. (křestní jména neuvedl) zjistil, že na základě výsledků revize rada rozhodla o celkové rekonstrukci kotelen a u těch nejméně vyhovujících došlo k provedení oprav, na což byly vyčleněny prostředky. Z výpovědi svědka R. pak zjistil, že výsledek výběrového řízení byl předložen ke schválení radě města a ta rozhodla o podepsání smlouvy tak, že pověřila konkrétního pracovníka - vedoucího odboru k podpisu smlouvy. Odvolací soud dovodil, že závěr soudu prvního stupně o tom, že zde nebyla vůle města uzavřít „smlouvu o výměně kotelen“, je v rozporu s těmito skutkovými zjištěními. Z toho důvodu odvolací soud setrval na závěru o platném uzavření smlouvy o dílo, stejně jako na závěru, že žalobce neodstoupil od uvedené smlouvy platně, vzhledem k tomu, že právní předchůdce žalovaného v podstatné části díla nemohl pokračovat pro nedostatek součinnosti žalobce s opatřením stavebního povolení. Proto mezitímním rozsudkem rozhodl o základu věci.

V dalším odvolací soud poukázal na to, že sám žalobce uvedl, že dílo již není možno provést, protože došlo k výměně uhelné kotelny za plynovou jiným zhotovitelem. Podle názoru odvolacího soudu proto je třeba vycházet z ustanovení § 544 odst. 2 obchodního zákoníku (dále též jen „obch. zák.“), které dopadá na případ zániku závazku z důvodu, za který odpovídá objednatel, a podle něhož může zhotovitel požadovat úhradu ceny věcí, které účelně opatřil a které se zpracováním staly součástí zhotovované věci. Bude tedy na žalovaném, aby v tomto směru, a též k otázce, zda některou část díla provedl a předal, doplnil svá tvrzení a navrhl důkazy. Teprve pak bude možno rozhodnout o tom, jaká část zálohované ceny za dílo náleží žalovanému a jakou část by měl vrátit z titulu bezdůvodného obohacení. Závěrem odvolací soud uvedl, že pokud by obrana žalovaného spočívala v tom, že mu vznikla škoda, musel by doplnit tvrzení o porušení smluvní povinnosti žalobce, o tom, že mu vznikla škoda, a o příčinné souvislosti.

Rozsudek odvolacího soudu ve výroku pod bodem I napadl žalobce dovoláním, jehož přípustnost opřel o ustanovení § 237 odst. 1 písm. a) občanského soudního řádu, ve znění účinném do 31.

prosince 2012 (dále též jen „o. s. ř.“), a jež odůvodnil tím, že napadené rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci [§ 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř.]. Podle obsahu však uplatnil též dovolací důvod stanovený v § 241a odst. 3 o. s. ř., jehož prostřednictvím lze namítat, že rozhodnutí odvolacího soudu vychází ze skutkových zjištění, která nemají podle obsahu spisu v podstatné části oporu v provedeném dokazování.

Dovolatel brojil zejména proti závěru odvolacího soudu o platnosti smlouvy o dílo, a to jak z hlediska skutkových zjištění, na nichž odvolací soud tento závěr založil, tak z hlediska právního posouzení.

Dovolatel vytkl odvolacímu soudu, že zaměnil způsob přijetí rozhodnutí orgánu obce s jeho následným vnějším vyjádřením. Argumentoval, že přijetí takového rozhodnutí nemusí být provedeno písemnou formou, rozhodnutí kolektivního orgánu obce se však přijímá hlasováním; ze zákona o obcích vyplývá, že jinak než hlasováním je přijmout nelze. Z toho pak dovolatel dovozuje, že každé rozhodnutí příslušného orgánu obce přijaté hlasováním muselo být zachyceno v písemném zápisu z jednání tohoto orgánu, jak bylo v rozhodné době vyžadováno ustanovením § 42 zákona o obcích. V žádném případě však nepřicházelo v úvahu „přijetí“ vůle obce formou mlčky provedeného souhlasu či dokonce konkludentně. Nelze tedy z pouhé vědomosti o uzavření smlouvy usuzovat na vyslovení souhlasu.

Dovolatel zároveň zpochybnil skutkové závěry odvolacího soudu o tom, že rada města měla takovou vědomost; podle jeho názoru takové závěry z provedeného dokazování dovodit nelze. Argumentoval, že schvalování rozpočtu obce nebylo v kompetenci rady, nýbrž výlučně v kompetenci zastupitelstva. I kdyby byly v rozpočtu vyčleněny prostředky pro opravu kotelen, pak nemohly být vymezeny pro konkrétní investiční akci; investiční prostředky jsou určovány v rámci příslušné rozpočtové kapitoly jako celek, bez vymezení na jednotlivé akce.

Dovolatel dále namítl, že z výpovědi svědka B.R. závěry, které z ní učinil odvolací soud, nevyplývají, naopak z ní vyplývá, stejně jako ze zápisů z jednání rady města, že žádné výběrové řízení neproběhlo a že rada o výsledcích výběrového řízení, natož pak o uzavření smlouvy o dílo, nikdy nejednala.

Nakonec dovolatel zpochybnil závěr odvolacího soudu, podle něhož se soud prvního stupně neřídil jeho závazným právním názorem.

Dovolatel navrhl, aby dovolací soud rozsudek odvolacího soudu v napadené části zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný se ve svém vyjádření k podanému dovolání zcela ztotožnil se závěry odvolacího soudu.

Se zřetelem k době vydání napadeného rozhodnutí odvolacího soudu se uplatní pro dovolací řízení - v souladu s bodem 7. článku II., části první, přechodných ustanovení zákona č. [404/2012](#) Sb., kterým se mění zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony - občanský soudní řád ve znění účinném do 31. prosince 2012.

Po zjištění, že dovolání proti rozsudku odvolacího soudu bylo podáno ve lhůtě stanovené v § 240 odst. 1 o. s. ř. oprávněnou osobou (účastníkem řízení) řádně zastoupenou advokátem, jímž bylo dovolání též sepsáno (§ 241 odst. 1, 4 o. s. ř.), se Nejvyšší soud zabýval nejdříve otázkou, zda je dovolání v této věci přípustné.

V prvé řadě bylo třeba zkoumat tzv. subjektivní přípustnost dovolání K podání dovolání je subjektivně oprávněn pouze ten účastník, v jehož poměrech rozhodnutím odvolacího soudu nastala újma odstranitelná tím, že dovolací soud toto rozhodnutí zruší (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. října 1997, sp. zn. 2 Cdon 1363/96, uveřejněné v časopise Soudní judikatura, sešit č. 3, ročník 1998, pod číslem 28). Odvolací soud sice napadeným výrokem vyslovil závěr, že základ nároku

uplatněného dovolatelem v žalobě, je dán, ovšem na základě jiného (opačného) právního posouzení, než na kterém spočívá rozhodnutí soudu prvního stupně, a to takového, které může vést k rozhodnutí o výši plnění pro žalobce méně příznivému oproti tomu, jaké mu přiznal soud prvního stupně. Dovolání tedy subjektivně přípustné je.

Dovolání je přípustné též objektivně, podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. a) o. s. ř., neboť směřuje proti výroku rozsudku odvolacího soudu ve věci samé, jenž je výrokem měnícím nejen z hlediska formálního (podle jeho dikce), nýbrž (z důvodů shora uvedených) též z hlediska obsahového.

Nejvyšší soud tedy přezkoumal napadené rozhodnutí z hlediska uplatněných dovolacích důvodů, jsa jimi v zásadě vázán, včetně toho, jak je dovolatel obsahově vymezil (srov. § 242 odst. 3 větu první o. s. ř.). Zkoumal též z úřední povinnosti (srov. § 242 odst. 3 větu druhou o. s. ř.), zda řízení netrpí zmatečnostmi uvedenými v § 229 odst. 1, § 229 odst. 2 písm. a) a b) a § 229 odst. 3 o. s. ř., jakož i jinými vadami řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, i když nebyly v dovolání uplatněny. Dospěl přitom k závěru, že dovolání je důvodné.

Podle ustanovení § 152 odst. 2 o. s. ř. rozsudkem má být rozhodnuto o celé projednávané věci. Jestliže to však je účelné, může soud rozsudkem rozhodnout nejdříve jen o její části nebo jen o jejím základu.

Mezitímním rozsudkem soud rozhoduje o právním základu věci, jímž se autoritativně vyjadřuje k tomu, zda žalobce má na požadované plnění právo a v jakém rozsahu. Základem věci se rozumí posouzení všech otázek, které vyplývají z uplatněného nároku, s výjimkou okolností, které se týkají jen jeho výše [v komentářové literatuře srov. Drápal, L., Bureš, J. a kol. Občanský soudní řád, § 1 až 200za. Komentář. I. vydání. Praha : C. H. Beck, 2009, 1029s., a v rozhodovací praxi Nejvyššího soudu např. rozsudek 30. července 2003, sp. zn. 25 Cdo 1851//2002, uveřejněný v Souboru civilních rozhodnutí a stanovisek Nejvyššího soudu, C. H. Beck (dále též jen „Soubor“), pod číslem C 2073, rozsudek ze dne 28. února 2007, sp. zn. 25 Cdo 2813/2006, uveřejněný v Souboru pod číslem C 4840, rozsudek ze dne 27. listopadu 2007, sp. zn. 25 Cdo 2180/2005, uveřejněný v Souboru pod číslem C 5520, rozsudek ze dne 20. listopadu 2009, sp. zn. 25 Cdo 3829/2007, uveřejněný pod číslem 93/2010 Sbírký soudních a rozhodnutí a stanovisek, a rozsudek ze dne 23. února 2011, sp. zn. 25 Cdo 2180/2010, uveřejněný v Souboru pod číslem C 9402]. Jestliže v souzené věci odvolací soud usoudil, že v řízení je otevřená otázka, zda žalovaný uplatnil formou započtení vzájemný nárok na náhradu škody, pak tu pro rozhodnutí, že žalobou uplatněný nárok je co do základu dán, nebyly předpoklady. Došlo-li k započtení a bylo-li započtení účinné, pak uplatněný nárok v rozsahu tohoto započtení zanikl (srov. § 98 o. s. ř. a § 580 obč. zák.). Přitom otázka, zda tento nárok zanikl jen zčásti či zcela, závisí nejen na výši důvodně započtené vzájemné pohledávky, nýbrž též na skutečné výši žalobcova nároku; ta ve světle právního posouzení odvolacího soudu v době jeho rozhodnutí známa nebyla. Otázka, zda a v jakém rozsahu došlo k účinnému započtení, není tedy otázkou jen výše žalobcova nároku, nýbrž otázkou, zda tento nárok v průběhu řízení zcela či zčásti nezanikl.

Kromě toho Nejvyšší soud též vyložil, že posouzení předběžné otázky nemůže být v žádném případě vyjádřeno formou výroku, nýbrž se může projevit jen ve způsobu rozhodnutí o návrhu ve věci samé a může být uvedeno jen v důvodech rozhodnutí (srov. např. rozhodnutí bývalého Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 9. července 1965, sp. zn. 4 Cz 94/95, uveřejněné pod číslem 61/1965 Sbírký soudních rozhodnutí a stanovisek, a unesení Nejvyššího soudu ze dne 29. listopadu 2001, sp. zn. 20 Cdo 2824/99, uveřejněné v časopise Soudní judikatura, sešit č. 1, ročník 2002, pod číslem 6). Otázka platnosti smlouvy o dílo je v souzené věci jednou z předběžných otázek, na jejichž řešení závisí výsledek sporu.

Mezi výrokem odvolacího soudu o věci samé a odůvodněním tohoto rozhodnutí je ostatně logický rozpor. V odůvodnění rozhodnutí není žalobou uplatněný nárok posouzen jako nárok ze smlouvy o

dílo, jak zní výrok, nýbrž jako nárok na vypořádání v případě zániku závazku ze smlouvy o dílo, vyplývající z ustanovení § 544 odst. 2 obch. zák., tedy ze zákona.

Rozhodnutí odvolacího soudu nemůže obstát již ze shora uvedených důvodů, neboť řízení, které mu předcházelo, je zatíženo vadami, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci [srov. § 241a odst. 2 písm. a) o. s. ř.].

Řízení je však postiženo ještě další vadou, a to vadou z hlediska možného dopadu na věcnou správnost rozhodnutí závažnější.

Posouzení smlouvy o dílo jako platné odvolací soud založil na jiném skutkovém stavu věci, než jak byl zjištěn soudem prvního stupně. Odchylná skutková zjištění učinil z výpovědí svědků Ing. A.A. a B.R., vyslechnutých soudem prvního stupně, aniž důkaz jejich výslechem zopakoval, tj. aniž je sám znovu vyslechl. Za těchto okolností nemohl vycházet z jiného zdroje než z protokolu o jednání před soudem prvního stupně, při němž byli tito svědci vyslechnuti. Takovýto postup při zjišťování skutkového stavu věci dokazováním je procesně nekorektní. Odvolací soud není vázán skutkovým stavem, jak jej zjistil soud prvního stupně (§ 213 odst. 1 o. s. ř.). Dospěje-li však k závěru, že tento skutkový stav neobstojí a je třeba jej změnit či doplnit, musí tak učinit způsobem předepsaným v ustanovení § 213 o. s. ř. Má-li za to, že je možné z dosud provedených důkazů dospět k jinému skutkovému zjištění, než které učinil soud prvního stupně, musí tyto důkazy zopakovat (srov. § 213 odst. 2 o. s. ř.). To platí ve světle ustálené rozhodovací praxe Nejvyššího soudu v každém případě tam, kde skutková zjištění soudu prvního stupně vycházejí z výpovědí účastníků řízení a svědků. V takovém případě totiž spolupůsobí kromě věcného obsahu výpovědi, který je zachycen, a to často nepřilíživě výstižně, obsahem protokolu, i další skutečnosti významné pro její hodnocení, které v protokole zachyceny být nemohou (například přesvědčivost vystoupení vypovídající osoby, plynulost a jistota výpovědi, ochota odpovídat přesně na dané otázky apod.). Je proto zásadně nepřipustné, aby odvolací soud, jestliže se chce odchýlit od hodnocení výpovědí účastníků a svědků soudem prvního stupně, tyto důkazy hodnotil jinak, aniž by je zopakoval (k tomu srov. např. rozsudek bývalého Nejvyššího soudu uveřejněný pod číslem 64/1966 Sbírky rozhodnutí a sdělení soudů ČSSR, jakož i rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31. srpna 2000, sp. zn. 20 Cdo 1546/99, uveřejněný v časopise Soudní judikatura, sešit č. 1, ročník 2001, pod číslem 11, nebo náleží Ústavního soudu ze dne 29. května 2000, sp. zn. IV. ÚS 275/98, uveřejněný pod číslem 79/2000 Sbírky nálezů a usnesení Ústavního soudu České republiky, svazek 18).

Též pro toto procesní pochybení je naplněn dovolací důvod stanovený v § 241a odst. 2 písm. a) o. s. ř.

Napadené rozhodnutí odvolacího soudu však neobstojí ani z pohledu dovolacích důvodů uplatněných dovolatelem.

V situaci, kdy je napadené rozhodnutí založeno na skutkovém stavu věci, k němuž odvolací soud dospěl procesně nekorektním způsobem, nemá obecně vzato smysl též zkoumat, zda rozhodnutí vychází ze skutkového zjištění, které podle obsahu spisu nemá v podstatné části oporu v provedeném dokazování [srov. skutkový dovolací důvod stanovený v 241a odst. 2 písm. b) a odst. 3 o. s. ř.]; takový skutkový stav věci totiž neobstojí již jen z důvodu vad procesního postupu, jímž k němu soud dospěl. V souzené věci, v níž bylo řízení zahájeno 20. listopadu 1995, v níž soud prvního stupně rozhodoval již sedmi rozsudky a která je již podruhé u dovolacího soudu, přičemž ani tentokrát, jak musí být již z dosavadních shora uvedených úvah zřejmé, u něho neskončí, považuje Nejvyšší soud za nanejvýš vhodné vyjádřit se - v zájmu hospodárnosti dalšího průběhu řízení - alespoň k tomu, k čemu se v rovině uvedeného dovolacího důvodu vyjádřit lze.

Podle ustanovení § 36 odst. 1 písm. b) zákona č. [367/1990](#) Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění účinném do 30. listopadu 1995 (dále též jen „zákon o obcích“), bylo v rozhodné době schvalování rozpočtu obce vyhrazeno obecnímu zastupitelstvu. Obecní rada podle ustanovení § 45 písm. a)

citovaného zákona hospodaření obce podle schváleného rozpočtu zabezpečovala. Zjištění o tom, že obecní zastupitelstvo žalující obce svěřilo obecní radě příslušnou část své pravomoci schvalovat rozpočtová opatření, jak to připouštělo ustanovení § 36 odst. 2 zákona o obcích, odvolací soud neučinil. Je tedy třeba dovolateli přitakat, že neobstojí myšlenkový postup, jímž odvolací soud dovozoval ve vztahu ke sporné skutkové otázce, za niž považoval vědomost obecní rady o záměru provést výměnu kotelny v příslušném objektu, závěry ze schváleného rozpočtu obce. Zjištěný skutkový stav věci ostatně neobsahuje skutkový závěr, a dosažená skutková zjištění jej ani učinit neumožňují, zda byly schváleným rozpočtem obce vyčleněny prostředky jmenovitě též pro opravu kotelny v areálu SBF, tedy pro dílo, jež bylo předmětem posuzované smlouvy. Dovolatel má totiž pravdu též v tom, že rozhodnutí o vyčlenění investičních prostředků na rekonstrukci kotelen v majetku obce, bez individuálního určení, by v žádném případě (nehledě na další, podstatnější důvody níže vyložené) nemohlo založit skutkový závěr o souhlasu obce s uzavřením posuzované smlouvy o dílo.

Dovolatel má ostatně pravdu též v tom, že výpověď svědka B.R., vyslechnutého soudem prvního stupně dne 14. března 2001, jak je zachycena v protokolu o jednání, v žádném ohledu neumožňuje učinit taková zjištění, jaká z ní čerpal odvolací soud. Podle obsahu protokolu svědek neuvedl, ve vztahu k posuzované smlouvě o dílo, že výsledek výběrového řízení byl předložen ke schválení radě města a ta rozhodla o podepsání smlouvy tak, že pověřila vedoucího odboru k podpisu smlouvy. Svědek, jenž do funkce vedoucího odboru bytového hospodářství žalujícího města nastoupil (podle své výpovědi) až dne 1. března 1995, nepopisoval postup ve věci této smlouvy, podepsané ještě jeho předchůdcem Ing. A., nýbrž standardní postup při uzavírání smluv takového typu, jak výslovně uvedl. Přitom mimo jiné vypověděl, že výsledek výběrového řízení byl předložen radě, rada si vymínila předložení smlouvy o dílo a následně rozhodla o podepsání smlouvy tak, že pověřila konkrétního pracovníka k podpisu této smlouvy. Pověření k podpisu každé smlouvy vyplývalo z jednotlivých usnesení rady (sic!). Svědek nenašel žádný doklad, že předmětná smlouva byla radou projednávána.

Je tedy opodstatněn též závěr, že skutkové zjištění, k němuž odvolací soud dospěl procesně vadným způsobem, nemá podle obsahu spisu oporu v provedeném dokazování a dovolací důvod stanovený v ustanovení § 241a odst. 3 o. s. ř. byl uplatněn po právu.

Pro úplnost lze dodat, že z napadeného rozhodnutí nevyplývá, z jakého skutkového základu odvolací soud dovodil závěr, že právní předchůdce žalovaného nemohl v podstatné části díla pokračovat pro nedostatek součinnosti žalobce s opatřením stavebního povolení.

Opodstatněn je též dovolací důvod stanovený v § 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř., neboť napadené rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci.

Podle ustanovení § 44 zákona o obcích obecní rada je výkonným orgánem obce v oblasti samostatné působnosti. Při výkonu samostatné působnosti odpovídá obecní rada obecnímu zastupitelstvu (odstavec 1, věta první). Obecní rada je tvořena starostou, zástupcem (zástupci) starosty a dalšími radními. Počet členů obecní rady je lichý a činí nejméně 5 a nejvýše 11 členů (odstavec 4 věta první a první část věty druhé). Obecní rada se schází ke schůzím podle potřeby, její schůze jsou neveřejné. Usnází se většinou hlasů všech svých členů (odstavec 6).

Podle ustanovení § 53 zákona o obcích starosta připravuje, svolává a řídí schůze obecní rady a společně s pověřeným členem obecní rady podepisuje její usnesení (odstavec 1). Starosta zašle okresnímu úřadu usnesení obecního zastupitelstva nebo obecní rady, jestliže přednosta okresního úřadu o to požádá (odst. 3).

Podle ustanovení § 45 písm. p) zákona o obcích rada zabezpečuje řešení ostatních otázek spadajících do samostatné působnosti obce, pokud nejsou vyhrazeny obecnímu zastupitelstvu.

V ustanovení § 36a odst. 1 zákona o obcích jsou vypočteny majetkoprávní úkony obce, o nichž rozhoduje obecní zastupitelstvo.

Z citovaných ustanovení vyplývá, že obecní rada byla v rozhodném období jako výkonný orgán obce orgánem kolektivním. Usnášela se na neveřejných schůzích většinou svých členů, přičemž o majetkoprávních úkonech obce, které nebyly svěřeny do výlučné kompetence obecního zastupitelstva, přijímala rozhodnutí.

Skutečně tedy, jak namítá dovolatel, jsou bez právního významu skutkové závěry o tom, zda obecní rada něco věděla či nikoliv, nehledě na to, že odvolací soud tento závěr vztahoval k připravované akci, tedy k záměru zadat provedení určitého díla, nikoliv k záměru zadat jej jmenovitě právnímu předchůdci žalovaného, a to smlouvou o dílo o konkrétním obsahu, tedy za určitých podmínek. Stejně tak je bez významu poznatek, že rada s připravovanou akcí nevyjádřila zjevný nesouhlas. Právní závěr, že byla utvořena (vygenerována) vůle obce uzavřít s určitou osobou smlouvu o dílo, a to smlouvu o tom podstatném obsahu, jak byla za obec nakonec podepsána, je podmíněn skutkovými zjištěními umožňujícími skutkový závěr, že obecní rada o návrhu na uzavření takové smlouvy hlasovala a že bylo nadpoloviční většinou hlasů přítomných radních přijato (usneseno) rozhodnutí, že obec takovou smlouvu s touto osobou uzavře. Taková skutková zjištění ve skutkovém stavu věci, tak jak byl v dosavadním řízení zjištěn soudem prvního stupně, zahrnuta nejsou.

Posouzení rozhodnutí orgánu obce, jmenovitě obecní rady, jako formy, v níž se vytváří vůle obce učinit právní úkon, vyplývá již z rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 29. dubna 2005, sp. zn. 32 Odo 11/2004, jenž je, stejně jako ostatní rozhodnutí Nejvyššího soudu zde uvedená, veřejnosti k dispozici na jeho webových stránkách (shodně např. též rozsudek ze dne 20. května 2009, sp. zn. 30 Cdo 3049/2007). V rozsudku ze dne 23. ledna 2013, sp. zn. 32 Cdo 131/2011, pak Nejvyšší soud vyložil, že skutečnost, že obecní zastupitelstvo vzalo konání výběrového řízení na vědomí, je bez významu při posouzení, zda zastupitelstvo také rozhodlo o skutečnostech podstatných pro jeho vyhlášení, a že obsah zápisu o zasedání obecního zastupitelstva, podle něhož zastupitelstvo „vzalo na vědomí“ uzavření smlouvy, k níž následně došlo, nesvědčí sám o sobě, bez dalšího, o tom, že obecní zastupitelstvo přijalo rozhodnutí ve smyslu ustanovení § 38 odst. 5 věty druhé a § 36a odst. 1 zákona o obcích a že rozhodlo uzavřít s právní předchůdkyní žalobkyně smlouvu o tom obsahu, o jakém posléze starosta smlouvu jménem obce uzavřel. Přijetí usnesení při zasedání obecního zastupitelstva sice vždy předcházelo hlasování, podstatné však je, o čem se hlasovalo, zda o návrhu na přijetí příslušného rozhodnutí představujícího vůli obce, či pouze o tom, že zastupitelstvo bere určité skutečnosti na vědomí.

Není pochyb o tom, že zákon o obcích požadavek písemné formy rozhodnutí obecní rady výslovně nestanoví (pořídít zápis ukládá v § 42 pouze o průběhu zasedání obecního zastupitelstva), byť z ustanovení § 53 odst. 1 a odst. 3 je zřejmé, že písemnou formu předpokládá jako samozřejmou. V souzené věci by však byla otázka formy rozhodnutí nastolena pouze v tom případě, že by se podle výsledků dokazování obecní rada na přijetí příslušného rozhodnutí hlasováním usnesla. Není přitom pochyb, že vzhledem k pravidlům, podle nichž kolektivní orgány obce rozhodují, je vyloučeno přijetí rozhodnutí jiným než výslovným způsobem (konkludentním jednáním), tak jak to u právních úkonů v ustanovení § 35 odst. 1 připouští občanský zákoník.

Otázkou, zda měl soud prvního stupně legitimní důvod neřídit se právním závěrem odvolacího soudu, se Nejvyšší soud nezabýval, neboť výsledek takového přezkumu by vzhledem ke konstrukci zákonem stanovených dovolacích důvodů neměl v žádném ohledu vliv na rozhodnutí o dovolání.

Protože napadený rozsudek ve výroku o věci samé pod bodem I není z uvedených důvodů správný, Nejvyšší soud, aniž ve věci nařizoval jednání (§ 243a odst. 1 věta první o. s. ř.), rozhodnutí odvolacího soudu v tomto výroku podle ustanovení § 243b odst. 2, části věty za středníkem, o. s. ř.

zrušil; současně zrušil i závislý kasační výrok pod bodem II [§ 242 odst. 2 písm. b) o. s. ř.] a věc podle ustanovení § 243b odst. 3 věty první o. s. ř. vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

(zdroj: www.nsoud.cz)

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Jistota](#)
- [Insolvenční řízení](#)
- [Exekuce](#)
- [Započtení](#)
- [Reorganizace](#)
- [Soudní poplatky \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Spotřebitel \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správa společné věci \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správní řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vylučovací žaloba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Promlčení, insolvence](#)